

1865-07-08

Afsender
J. C. Jacobsen

Modtager
'Hjemmet'

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
Bagnères-de-Luchon

Arkivplacering:
FA 2-021-00054; F7

Emneord:
Rejsebrev, rejsebrev

Dokumentindhold

Langt rejsebrev med detaljerede naturbeskrivelser fra Pyrenæerne

Transskription

Bagneres de Luchon d 8 Juli 1865.

"Hvor var det nu, jeg slap sidst?" er det stadige Spørgsmaal, naar jeg begynder et nyt Rejsebrev. Endte Brevet i Pau, eller naaaede det hertil? Jeg kan ikke erindre det, men da Veien fra Pau hertil ikke frembød synderligt Interessant vil jeg hellere springe den over, end omtale den 2 Gange.- B. de Luchon er et af de mest anseete Badesteder i Frankrig for dets kraftige Svovl- og Jernholdige Kilder, som allerede vare bekjendte i Oldtiden, men det er kun en saare ringe Deel af de Reisende som komme her for at drikke og bade sig i Svovlbrintevandet. De allerfleste komme her, for at "ligge paa Landet" i et Par Sommermaaneder og endeel ere, som jeg, flygtige Fugle, der kun ville see den smukke Natur og observere "Selskabet".- Saisonen er her i fuld Gang, men den naar dog først sit Høidepunct i næste Maaned.- Dog var det bedste, d.v.s. bedst beliggende og største, Hotel allerede fuldt, saa at jeg maatte søge det næste (efter Murray's Liste): Hotel d'Angeleterre, som er fortræffeligt. Jeg har et smukt, rummeligt, luftigt Værelse med et lille Kabinet til Garderobe og ypperlig Udsigt til 2 Sider, men det koster ogsaa 8 francs om Dagen.- Alle Hotellerne, samt Kafeer, Boutiker, osv ligger ved en lang, skyggefuld Alle af 4 Rækker gamle Lindetræer, hvor der til enhver Tid paa Dagen er livlig Færdsel af Badegjæsterne, af ankommende Reisende, af Udleiere af Vogne, Heste, Æsler af Udsælgere, osv.- Desuden udstrækker der sig fra den lille By 3 andre, lange skygge-fulde Alleer og ligebagved Hovedalleen er der i Zigzag anlagt Spadseregange paa den skovbevoxede Bjergskraaning der føre op til smukke Udsigtpuncter og til en Kilde med reent køligt Vand: Fontaine d'Amour.- Kan man forlange mere til dagligt Brug?- Men det kan ogsaa gjøres fornødent, thi her er som oftest meget varmt, saa at man befinder sig bedst med at røre sig saalidt som muligt og kun i Skygge.- Den første Dag jeg var her, anvendte jeg til at orientere mig og besse alle de nævnte Herligheder, Udsigten til de prægtige Bjerge som tæt omsluttede Dalen indbefattede.- Den følgende Dag gjorde

jeg en Udflugt tilvogns (da det gaaer meget steilt opad, kører man meget fornemt med 4 heste) til en høitliggende Dal længere inde imellem Bjergene, ved Foden af de høieste Bjerge, der danne Grændsen mod Spanien.- Det var en meget heed Dag og det var derfor heldigt, at jeg ikke havde foresat mig at gjøre nogen større Bjergvandring fra Hospicet.- Jeg søgte strax ind i Bøgeskoven, som havde givet en ubetalelig Skygge paa en Deel af Kjøretouren, og besaae der et lille men smukt Vandfald og fulgte derpaa langs ned med den brusende og buldrende Elv i den Tanke at naae til et andet Vandfald, men da jeg efter nogen Tids Vandring nedad Bakke følte mig noget udmattet af Varmen, opgav jeg at gaae videre og steg i mit Ansigts Sved atter op til Hospice, hvorfra jeg, efter at have pustet lidt, steeg et Stykke opad Veien til Passet: Porte Venasques indtil jeg naaede de første,

store Snemasser, under hvilke Bjærgstrømmen vælder ud og hvor jeg fandt en mængde Alpeplanter, bl. A. Alperoser. Her var deilig køligt, men jeg kunde ikke dvæle, da jeg var altfor varm og steeg derfor ned til Hospice og kørte hjem.- Det var en nydelig Tour, men jeg var ikke glad, fordi jeg havde følt mig saa mat og gammel. Næste Dag var det quælende Hede, "une mauvaise journée", saa at man ikke kunde komme længere end udenfor sin Dør og Fod for Fod trippe lidt afsted i de skyggefulde Alleer.- Jeg sad derfor hjemme næsten hele Dagen og læste og skrev og tegnede.- Først om Aftenen gik jeg som sædvanligt op til det engelske Anlæg ved enden af Alleen, hvor der opføres ret smuk Musik og hvor hele beau monde er samlet.- Igaar, Fredag, kørte jeg atter med Firspand til den smukke Dal, Vallé de Lys, der udmærker sig med en mængde smukke Vandfald, blandt hvilke det betydeligste, Cascade d'Enfer, allerede langt borte præsenterede sig fortræffeligt.- Det har fri Beliggenhed lige for Enden af Dalen, der lukkes af en steil Klippevæg, hvorover de snedækte Bjergtoppe hæve sig. Fra disse nedstyrter en Vandmasse, omtrent som Giessbachs, men sammentrængt i en smal Kløft med flere Terrasser der danne en Række af Fald, blandt hvilke 2 have en meget betydelig Høide af henvend 200 Fod. Det nederste kan man nærme sig langs en smal Klipperand, lige til dets Fod, hvor det bedøver med sin Larm og

forfrisker med sin Støvregn indtil den sidste gjør sig altfor behagelig og jager En bort.- Man stiger derpaa ad en lang Omvei op til Toppen af dette Fald, hvor der er kastet en Bro over Svælget for at see Faldet fra

ovenaf.-

Derefter stiger man i Zigzag op til det næste og skønneste Fald, hvor Naturen har "arrangeret" Udløbsaabningens Form og Klippevæggen derunder saa fortræffeligt til at vise Vandets Fald paa den allerfordelagtigste Maade, at man ikke kan blive den Forestilling quit, at Mennesker have havt en Haand med i Spillet, uagtet dette er aldeles umuligt. Til Slutning stiger man op over dette Fald, hvor man atter betragte det fra oven af, ligesom Handeikes (?) Faldet, med hvilket det har megen Lighed, kun at Vandmassen er mange Gange mindre, men saa kan man igjen see Faldet lige til Bunden. Denne ret betydelige Opstigning havde ikke trættet mig det Mindste, thi Luften var ikke varmere, end jeg nu finder tilpas og jeg spurgte nu min Fører, om han ikke kunde føre mig noget høiere op, om muligt til de saakaldte "Gletschere", der her ikke er Andet end store Masser af fjorgammel Sne, men som her i Pyrenæerne ligger meget høit oppe. Han svarede: " Jo, men det var en meget besværlig Vei." - Dermed var jeg veltilfreds, da jeg netop vilde prøve mine Kræfter, for at vide hvilke Excursioner jeg skulde foretage i de følgende Dage og hvilke jeg maatte lade fare. Vi gik altså, først ad en lille Sti, som strax ophørte, derpaa opad et Vildnis af Stenblokke, bedækkede af en vældig Bregneflora. 2-3 Alen høie Aspidier, nogle Træer og Buske og halvforrådnede omstyrtede Træer. Heldigviis havde jeg tilfældigt faaet en Alpestok med. Men snart stod vi foran en næsten lodret Klippevæg som det forkom mig umuligt at komme opad, men min Fører, der er den ældste i Luchon og Omegn, en Mand paa c 70 Aar, svarede paa mit Spørgsmaal, om dette ogsaa var den rette Vei? at "der var ingen Vei", men dette var Stedet hvor Klippen maatte bestiges og dermed begyndte han at klavre opad en Rende, som Vandstrømmen havde dannet i en lille Vinkel. Dersom min Fører ikke havde været saa erfaren en Mand og tillige saa gammel en Mand, vilde jeg have havt Betænkelighed med at følge ham paa denne Fart.

Men med ham faldt det mig ikke ind at nære Betænke-ligheder. Det var en Fornøjelse at see hvorledes han klatrede paa alle 4 eller alle 6, thi man maatte sommetider tage Knæene til Hjælp, hvortil kom Alpestokken som No. 7-

Jeg fulgte trøstigt hans Exempel og det gik fortræffeligt.- Efter henvend et Par Timers Arbeide vare vi ved den første Gletscher i den saakaldte Cirque d'Enfer, et Plateau med en vældig Sneemasse, hvor Floden styrter ind under fra en af liss dækket Kløft og bruser under Ens

Fødder. Enkelte Steder var lis-eller Sneedækket gjennebrudt, saa at man kunde see Vandstrømmen derunder. Jeg følte mig aldeles ikke anstrengt af dette Arbeide og spurgte, om vi kunne naae op til det øverste Plateau over en lignende Klippevæg, som den vi havde besteget. Svaret var at med mig kunde han gaae hvor det skulle være, men det ville tage mindst 2 Timer at stige derop og Nedstigningen deroppefra til Dalen vilde tage 4 Timer, hvortil udfordredes i det Mindste Noget at drikke. Dette Argument var slaaende, thi jeg begyndte allerede at føle den Tørst, som følger med slige Bjergvandring. Vi

vendte altsaa om og stege samme Vei ned, med ikke mindre Besvær. Efter endnu 2 Timer var denne interessante Vandring tilende, uden at jeg følte andet Spor af An-strengelse end at Knæene var noget slappe. En Flaske Viin

og Vand og lidt Brød og Ost vederquægede herligt og vi kjørte tilbage til Luchon..-

Mandag d 10del Løverdags vare alle Bjergtoppene indhyllede i Skyer og Taager og der var saaledes ikke Leilighed til at gjøre nogen større Udflugt. Det samme var Tilfældet igaar, Søndag, men jeg foreslog alligevel, ligesom en Mængde af de Fremmede med min gamle Fører, en udflugt til Spanien over et ikke høit Pas: Portillon, hvorfra der var en deilig og bogstavelig talt malerisk Udsigt over Aran Dalen, hvori Garonne's Hoved-strøm bugtede sig lige under vore Fødder. Vi stege, tilfods, ned ad den steile Sti, der fører til den lille By Bosost, hvor der om Søndagen dandses af Befolkningen. Uheldigviis begyndte det at regne og jeg fik derfor ingen anden Dands at see, end en Smule der var arrangeret af en Hotelvært i en lille Sal. Jeg saa dog Stilen i disse Dandse, en Slags Kontra-dands, men Udtrykket manglede, det maatte Phantasien supplere (ligesom paa Ischia) men saa var Udbyttet ret tilfredsstillende.

Regnen ophørte og hele Kavalkaden brød op og reed tilbage.- Jeg havde gjerne paa

[på langs]

Tilbageveien dvælet i længere Tid paa Toppen af Passet for ret at indsuge det vidunderligt deilige Syn af denne spanske Dal, men Regnen hang over Hovedet og jeg maatte for denne Gang med et Suk sige Spanien Farvel. I aftes var her et brilliant Tordenveir. Idag tunge Skyer. Ingen Udflugt.

Med venlig Hilsen til Alle Jacobsen.

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

8/1/65 C.N. Bagueren de Luchan p 8 juli 1865.

"Juvor var det min, jag blev född?" no det stadijs frangismand, uvar jag begrundet at nija karkabann. fulta Coronal: Tare, eller waande det fadit? Jag dar ita arindra it, man da Hains for Tare fadit ita froula fjurdoligt Antermandant mit jag fellaas fjoringa der avar, end amlala den 2 Ganga. - It de Luchan ar et af de mest aufachte Cadetade. Luchan for det Anstige Preat- og fangfuldige Litter, som allared, man begrundet. Oltuden, man det no ten ar fawo nija det af de Anstade, som samun far for at ditta og bade sig: fowallminkamand. In allaflesta samun far, for at ligg pa hand: it for samunawawand og endant nar, som jag, flogtja sigle, det ten mitte for den fawitthe Natun og ofsamun "fultabat": "fawaw" ar for i fult Gang, man der uwar dag fawit sig fawitmand: wate Mawand. - Jag nar det balle, d. n. f. balle liggand og fawit, fawit allared fawit, for at jag uwar fawit det wate (afte Murray's Litter): fawit d Angledone, som ar fawitfawit. Jag far ar fawit, munnatig, luffit Mawit med et lilla Natun et Qawit og jiggatig wawit et 2 balle, man det balle ar far 8 fawit ar Lagan. - Alla fawitlone, fawit Lagan, bawit, ofa ligg nar ar lagg, fawitfawit alle af 4 balle gawit Luchan, juor det ar fawit det far Lagan ar lilla fawit af Cadetfawit, of antawand Luchan, of bawit af Mawit, fawit, det af wawit, ofa. - Luchan indfawit det sig for den lilla lag fawit, lagg, fawitfawit alle og liggatig fawitlone ar det i fawit ar lagg fawitfawit den fawitfawit lagg. fawitfawit ar fawit og et fawit luffitfawit og et ar. Litter end mawit, fawit Mawit: fawit d' Amawit. - Den ar ar fawitfawit nar det dagligt lagg? - Man det ar ar fawit fawitfawit, it far ar fawit fawitfawit mawit, for at man fawitfawit sig balle med et som sig fawitfawit fawitfawit og ten: fawit. - Den fawit dag, jag nar far, amawit jag det ar arawitfawit ar bawit alle de wawit fawitfawit, det fawitfawit det da fawitfawit fawitfawit. - Den fawitfawit dag, jag nar

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

(Det der gæes meget smukt opad, ligesom man meget fornødt med 4 fætte)
jeg en betydelig betragning til en færdig og den begynder med smukke
Bjergene, med Løven af de gamle Bjerge, der samme Gennemstrømning med
Spanien. - Det var en meget færdig dag og det var derfor færdig,
at jeg ikke færdig færdig at gøre nogen større Bjergvandring
for Hospice'et. - Jeg færdig færdig i ^{den} Hæsen, som færdig gind en
ubehagelig Bølge som en Del af Bjergkæden, og hørte det at
lille man færdig Hæstfeldt og færdig derys længe med med den
kæmpe og hælende flod i den Cæter at være til det andet
Hæstfeldt, men da jeg efter nogen Tid vandring med at lade
færdig mig meget indvæltet af Waanen, og jeg at gøre sidens
og færdig i mit Ønske færdig at lade og til Hospice, forsom jeg, efter
færdig færdig lide, færdig at færdig opad færdig til færdig: Toke Venesque
indtil jeg værdt de færdig. Den Bureauer, under færdig Bjergkæden
måtte det og færdig jeg færdig en Maanedes Altoppen, St. A. Altoppen.
Jeg var der ligesom færdig men jeg lide ikke lide, da jeg med alle
nærm og færdig derfor med til Hospice og færdig færdig. - Det var en
vigtig Tid, men jeg var ikke glad, færdig jeg færdig færdig færdig
med og færdig. - Nogle dage var det en meget færdig, en manvise
jærdig, som at man ikke lide samme længe med indfor sin Tid
og færdig færdig færdig færdig i de færdig de Allee. - Jeg færdig
derfor færdig med den færdig og færdig og færdig og færdig. - I
en Alleeen gik jeg som færdig og til det meget de Allee med færdig
af Allee, færdig det og færdig med færdig færdig og færdig færdig
med færdig. - Igen, Lørdag, færdig jeg færdig med færdig færdig
den færdig Dal, Valli de Ley, der indvæltet sig med en Maanedes
færdig Hæstfeldt, med færdig det færdig færdig, Casca d'Empis, at lade længe
gærdig mig færdig færdig. - Det færdig sin færdig færdig færdig
af Dalen, det lide af en færdig færdig, færdig de færdig færdig
færdig færdig færdig. - Den færdig med færdig en Hæstfeldt, at lade færdig
Giesbæke, men færdig færdig i en færdig færdig med færdig færdig
det samme en færdig af færdig færdig færdig færdig en meget færdig
færdig af færdig 200 færdig. Det indvæltet færdig man værdig sig, længe en
færdig færdig, lige til det færdig, færdig det færdig med færdig færdig

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Men med Jan faldt det mig ikke ind at være betænksom. Det
var en Tam uilke at jeg forstod at Jan blekket på alle 4 eller
paa alle 6, thi man maatte sammelides tage Tam det gjeld, fordi
Jan Allerg. Lægen paa N: 7. - Jeg fulgte dertil med Jan og det
gik fortreffelig. - Efter færdig at jeg kom til Jan med den
første Jan i den foraltede Jan i Enkel, og Jan med en vellyk
Tumult, som Jan siges ind i det for en af det dattet Jan og
Lægen ind i det Jan. Jan Jan med den Jan
gjennemskudt, for at man kunde for Jan Jan. Jeg faldt
mig aldeles ind i det Jan og Jan, og en Jan med
og det at Jan Jan med en Jan Jan, som den Jan
Lægen. Jan var, at med mig kunde Jan Jan med
men det med Jan Jan at Jan Jan og Jan
for det Jan med Jan Jan i det Jan
at Jan. - Jan var Jan, thi jeg begynte allerede at
få den Jan, som følger med Jan Jan. Jan alle
en af Jan Jan, med Jan Jan. Efter Jan
Jan var Jan Jan Jan, inden at jeg faldt ind
for af Jan Jan at Jan Jan for Jan
af Jan og det Jan af Jan Jan og Jan
Kuchen. -

Den Jan med alle Jan Jan i Jan og Jan og Jan
med Jan Jan Jan at Jan Jan. Det Jan
var Jan Jan, men jeg forstod alligevel, ligesom en Jan af
den Jan, at Jan Jan Jan Jan Jan Jan
der var en Jan Jan og Jan Jan Jan Jan Jan
Og Jan, Jan Jan Jan Jan Jan Jan Jan
at at Jan og jeg faldt Jan Jan Jan Jan, Jan
var Jan Jan i en Jan. - Jeg var Jan Jan Jan
Jan, og Jan Jan Jan Jan Jan Jan Jan
og Jan og Jan Jan Jan Jan Jan Jan Jan

Indlægget er en kopi af et brev fra Jan til Jan, som er en del af den samling af breve, som er indsamlet af Jan i forbindelse med sin forskning i den danske historie. Brevet er en del af den samling af breve, som er indsamlet af Jan i forbindelse med sin forskning i den danske historie.